

Sygn. akt III CSK 54/05

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 6 lipca 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Marek Sychowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Dariusz Zawistowski

w sprawie z powództwa Szpitala Miejskiego Specjalistycznego [...] przeciwko Narodowemu Funduszowi Zdrowia o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 6 lipca 2006 r.,
skargi kasacyjnej strony powodowej od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 9 lutego 2005 r., sygn. akt [...],

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 29 września 2004 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił powództwo wytoczone przez Szpital Miejski Specjalistyczny przeciwko Narodowemu Funduszowi Zdrowia o zasądzenie kwoty 1.092.852,31 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 29 stycznia 2004 r. tytułem zwrotu kwoty odpowiadającej wypłaconemu pracownikom powoda w 2001 r. podwyższonego wynagrodzenia w wykonaniu obowiązku wynikającego z art. 4a ustawy z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1995 r. Nr 1, poz. 2 ze zm.). Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, że art. 357¹ k.c. nie uzasadnia uwzględnienia powództwa, gdyż wejście w życie wymienionego przepisu nie było „zdarzeniem nadzwyczajnym”, a ponadto umowa o udzielanie świadczeń zdrowotnych w 2001 r. zawarta przez poprzednika prawnego pozwanego została wykonana.

Sąd Apelacyjny oddalając wyrokiem z dnia 9 lutego 2005 r. apelację powoda od wyroku Sądu pierwszej instancji uznał, że wprawdzie można przyjąć, że istniały nadzwyczajne okoliczności uzasadniające zastosowanie art. 357¹ k.c., jednakże zastosowaniu temu sprzeciwia się fakt wykonania umowy.

W skardze kasacyjnej od ostatnio wymienionego wyroku powód zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego: art. 4a ustawy z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1995 r. Nr 1, poz. 2 ze zm.), art. 190 ust. 1 Konstytucji oraz art. 56, 405, 415 i 471 k.c. a także naruszenie przepisów postępowania: art. 233 w zw. z art. 391 oraz art. 382 k.p.c. Wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa względnie przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

I. Przepis art. 233 § 1 k.p.c. dotyczy oceny dowodów. Stosownie do art. 398³ § 3 k.p.c. zarzut jego naruszenia nie może być przedmiotem skargi kasacyjnej.

Orzeczenia sądów i trybunałów, na które powołują się strony w toku postępowania, nie stanowią materiału zebranego w sprawie w rozumieniu art. 382 k.p.c. Nie wzięcie pod uwagę przez Sąd Apelacyjny wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 grudnia 2002 r. K 43/01, na który powoływał się powód, może być wsparciem zarzutu naruszenia prawa materialnego, lecz nie stanowi o naruszeniu art. 382 k.p.c.

Naruszenie przepisów postępowania nie stanowi zatem usprawiedliwionej podstawy rozpoznawanej skargi kasacyjnej.

II. Sąd Apelacyjny nie odmówił zastosowania art. 4a ustawy z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1995 r. Nr 1, poz. 2 ze zm.; dalej nazywanej „ustawą 203”) ze względu na jego niezgodność z Konstytucją, co wobec stwierdzenia przez Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 18 grudnia 2002 r., że wymieniony przepis jest zgodny z art. 2, 7 i 32 Konstytucji i nie jest niezgodny z art. 20 Konstytucji, nie stanowi o naruszeniu art. 190 ust. 1 Konstytucji.

Nie są także zasadne zarzuty skargi kasacyjnej naruszenia art. 405, 415 i 417 k.c. Wymienione przepisy nie były powoływane przez powoda jako podstawa wytoczonego przez niego powództwa ani ich niezastosowanie nie stanowiło zarzutu apelacji. Wprawdzie Sąd Apelacyjny nie rozważał ich zastosowania, ale nie zastosowanie ich nie stanowi naruszenia prawa materialnego. Wbrew twierdzeniom skarżącego okoliczności faktyczne stanowiące podstawę powództwa zastosowania takiego bowiem nie uzasadniają.

III. W orzecznictwie, także Sądu Najwyższego, wystąpiła rozbieżność stanowisk co do tego, czy art. 4a ustawy może stanowić podstawę roszczeń samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej w stosunku do kas chorych (Narodowego Funduszu Zdrowia) o zwrot kosztów zwiększonego wynagrodzenia pracowników. Celem usunięcia tej rozbieżności powiększonemu składowi Sądu Najwyższego przedstawione zostało do rozstrzygnięcia zagadnienie prawne. Rozstrzygając to zagadnienie skład siedmiu sędziów Sądu Najwyższego w dniu 30 marca 2006 r., w sprawie III CZP 130/05, podjął uchwałę, która stanowi,

że art. 4a ustawy 203 stanowi – w związku z art. 56 k.c. – podstawę roszczenia samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej w stosunku do kas chorych (Narodowego Funduszu Zdrowia) o zwrot kosztów zwiększonego wynagrodzenia pracowników, jeżeli zakład ten, mimo prawidłowego gospodarowania środkami uzyskanymi na podstawie umowy o udzielanie świadczeń zdrowotnych, nie mógł tych kosztów pokryć w całości lub w części. Uchwała nie ma mocy zasady prawnej (art. 61 § 6 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym, Dz. U. z 2002 r. Nr 240, poz. 2052 ze zm.), wobec czego nie wiąże Sądu Najwyższego w rozpoznawanej sprawie. Niemniej skład w niej orzekający podziela stanowisko wyrażone w uchwale. Zasadny jest zatem zarzut skargi kasacyjnej naruszenia art. 4a ustawy 203 (w związku z art. 56 k.c.). Roszczenie dochodzone przez powoda może mieć bowiem oparcie w wymienionym przepisie, jeżeli – zgodnie z tym co stanowi powołana uchwała – powód, mimo prawidłowego gospodarowania środkami uzyskanymi na podstawie umowy o udzielenie świadczeń zdrowotnych w 2001 r., nie mógł w całości lub w części pokryć kosztów zwiększonego wynagrodzenia pracowników. Okoliczności te nie były przedmiotem ustaleń w sprawie.

Ze względów przytoczonych wyżej w pkt III skarga kasacyjna okazała się mieć uzasadnioną podstawę. Sąd Najwyższy orzekł zatem stosownie do art. 398¹⁵ zd. pierwsze oraz art. 108 § 2 w związku z art. 398²¹ k.p.c.